- -
https://www.saeima.lv/Likumdosana/9S_DK/lasa-dd=LP0567_0-1.htm
https://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/0/9BD0B3FABFA34606C22573A9004C62D3?OpenDocument
http://titania.saeima.lv/LIVS/SaeimaLIVS.nsf/webSasaiste?OpenView&restricttocategory=567/Lp9
- -
9.Saeima 13.12.2007. sēde Nr. 567/Lp9 Sēdē dokuments Nr. 1772 *Noraksts*
- -

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

Rīgā

05.12.2007. Nr.90/TA-3068

Saeimas Prezidijam

Nosūtām izskatīšanai Ministru kabineta sēdē atbalstīto likumprojektu "Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"".
Likumprojektu izstrādāja Tieslietu ministrija (atbildīgā amatpersona – Mertena 67036901, Sanita.Mertena@tm.gov.lv).

Pielikumā: 1. Likumprojekts uz 1 lp.
2. Likumprojekta anotācija uz 6 lp.
3. Ministru kabineta 2007.gada 4.decembra sēdes protokola Nr.68 7.§ izraksts uz 1 lp.
4. Diskete.

Ministru prezidents A.Kalvītis

Stafecka 67082931

Likumprojekts

Grozījumi likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"

Izdarīt likumā "Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu" (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 9.nr.; 1995, 17.nr.; 1998, 19.nr.; 2003, 12., 19.nr.; 2006, 10.nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 18.panta trešo daļu.

2. Papildināt 20.pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

"(4) Personām, kurām kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums vai kuras izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu, balsošana tiek organizēta pa pastu. Balsošana pa pastu notiek Saeimas vēlēšanu likumā noteiktajā kārtībā."

Tieslietu ministrs
G.Bērziņš

Likumprojekta
“Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu””
anotācija

I. Kādēļ normatīvais akts ir vajadzīgs	
1. Pašreizējās situācijas raksturojums	Šobrīd likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 18. panta trešā daļa paredz, ka aizdomās turētajām, apsūdzētajām vai tiesājamām personām, pret kurām kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums, ņemot vērā, ka minētās personas nevar ierasties balsošanas vietās, balsošana tiek organizēta pēc minēto personu vai viņu pilnvarotu personu rakstveida iesnieguma, kas reģistrēts īpašā žurnālā, šo balsotāju atrašanās vietā, nodrošinot aizklātību. Šo balsošanu ir tiesīgi uzraudzīt tam pilnvaroti novērotāji. Jāņem vērā, ka tiek izstrādāti likuma grozījumi Saeimas vēlēšanu likumā un Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā, kuros tiks noteiktas gan ieslodzīto vēlēšanu tiesības, gan kārtība, kādā vēlēšanas notiks. Minēto likumu grozījumi paredz organizēt balsošanu pa pastu. Ņemot vērā, ka likums „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” ir cieši saistīts ar Saeimas vēlēšanu likumu un Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumu, tad, neievišot normas, kas regulētu ieslodzīto balošanu pa pastu, likuma „Par tautas nobalsošanu un likuma ierosināšanu” normas būtu pretrunā ar jau pieminēto likumu normām. Jautājums par to ieslodzīto personu loku, kuriem atņemtas tiesības balsot, tika skarts Eiropas Cilvēktiesību tiesas Lielās palātas spriedumā lietā „Hirst pret Apvienoto Karalisti”. Lielbritānijā likums noteica ierobežojumu tiesībām balsot, paredzot tā piemērošanu ieslodzītajiem, neievērojot viņu cietumsoda ilgumu, un neņemot vērā viņu nodarījuma smaguma pakāpi un individuālos apstākļus. Tiesa atzina, ka šāds vispārīgs, automātisks un nekritisks vitāli svarīgu Konvencijā noteikto tiesību ierobežojums ir uzskatāms par esošu ārpus jebkuras pieņemamas rīcības brīvības ietvariem, lai arī cik plaša šī rīcības brīvība nebūtu, un tas neatbilst Konvencijas pirmā protokola 3.pantam, norādot, ka Konvencijas pirmā protokola 3.pants, kas nostiprina indivīda spēju ietekmēt likumdevēja sastāvu neizslēdz balsošanas tiesību ierobežojuma piemērošanu indivīdam, kurš, piemēram, ir ļaunprātīgi izmantojis sabiedrisko stāvokli, vai kura uzvedība draudēja satricināt tiesiskas valsts vai demokrātijas pamatus. Taču bargais balsošanas tiesību atņemšanas līdzeklis nedrīkst tikt uztverts bez pienācīgas rūpības un samērīguma princips nosaka, ka ir jābūt skaidri pamanāmai saiknei starp sankciju un attiecīgā indivīda uzvedību un apstākļiem. Latvijas normatīvie akti aizliedz balsot personām, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas iestādēs. Līdz ar to Eiropas Cilvēktiesību tiesas izpratnē arī Latvijas tiesību akti (likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 18.p. trešā daļa, Saeimas vēlēšanu likuma 2. panta 1. punkts un Eiropas Parlamenta vēlēšanu likuma 3. panta 2. punkts) neatbilst 1950. gada 4. novembra Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību

	aizsardzības konvencijas pirmā protokola 3. pantam, un būtu nepieciešams veikt grozījumus normatīvajos aktos, lai novērstu Latvijas normatīvo aktu neatbilstību minētās Konvencijas pirmā protokola 3.pantam. Latvijas Republikas Satversmes 80.pantā šīs tiesības ir nostiprinātas konstitucionālā līmenī. Līdz ar to, dodot tiesības ieslodzījumā esošām personām vēlēt Saeimu, automātiski tiek dotas tiesības piedalīties tautas nobalsošanā un likumu ierosināšanā. Tādēļ, lai procesuāli nodrošinātu tiesības balsot personām, kuras izcieš sodu brīvības atņemšanas iestādē, nepieciešams veikt attiecīgus grozījumus likumā „Par tautas nobalsošanu un likuma ierosināšanu".
2. Normatīvā akta projekta būtība	Ar likumprojektu „Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" tiks regulēta ieslodzīto vēlēšanu kārtībā, kas attiecīgi nozīmēs, ka minētajām personām nav liegtas balsošanas tiesības, tādējādi tiks nodrošināta cilvēktiesību īstenošana atbilstoši starptautiskajā saistībām, kuras uzņēmusies Latvija.
3. Cita informācija	Likumprojekts „Grozījumi likumā „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu"" skatāms vienlaicīgi ar likumprojektu „Grozījumi Saeimas vēlēšanu likumā" un „Grozījumi Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā".

II. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību	
1. Ietekme uz makroekonomisko vidi	Likumprojekts šo jomu neietekmēs
2. Ietekme uz uzņēmējdarbības vidi un administratīvo procedūru vienkāršošanu	Likumprojekts šo jomu neskar
3. Sociālo seku izvērtējums	Satversmē noteikto politisko tiesību realizācija būs pieejama arī ar brīvības atņemšanu notiesātajām personām un politiskajos procesos valstī tiks ņemta vērā arī notiesāto personu politiskā griba. Tiks maksimāli nodrošināta iespēja ieslodzītajām personām piedalīties valsts politiskajā dzīvē, tādējādi veicinot ieslodzīto resocializāciju.
4. Ietekme uz vidi	Likumprojekts šo jomu neskar
5. Cita informācija	Likumprojekts šo jomu neskar

III. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem

	(tūkst. latu)				
Rādītāji	Kārtējais gads	Nākamie trīs gadi			Vidēji piecu gadu laikā pēc kārtējā gada
1	2007	2008	2009	2010	6
1. Izmaiņas budžeta ieņēmumos	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar
2. Izmaiņas budžeta izdevumos	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar
3. Finansiālā ietekme	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar
4. Prognozējamie kompensējošie pasākumi papildu izdevumu finansēšanai	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar
5. Detalizēts finansiālā pamatojuma aprēķins:	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar	Likumprojekts šo jomu neskar
6. Cita informācija	Uzturēšanas izdevumi: 1.Atalgojums 15 vēlēšanu komisijām **699 Ls x 15 = 10485 Ls** Vienas vēlēšanu komisijas darba samaksa **699 Ls** t.sk Priekšsēdētājs un komisijas loceklis 22 dienas (88 st.) – **555 Ls** t.sk. Priekšsēdētājs 88x4,20 Ls (stundas likme) = 370 Ls Komisijas loceklis 88x2,10Ls (stundas likme) = 185 Ls Visa vēlēšanas iecirkņa komisija 1 diena (8stundas) – **144 Ls** t.sk.				

	Priekšsēdētājs 8x4,20 Ls (stundas likme) = 34 Ls Sekretārs 8x3,20 Ls (stundas likme) = 26 Ls Komisijas locekļi (5 locekļi) 8x2,10 Ls (stundas likme) x 5 = 84 Ls 2.Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas **10485 Ls x 24.09% = 2526 Ls** 3.Sakaru pakalpojumi **13500 Ls** Pasta izdevumi – 3,00 Ls (2 ierakstītu vēstuļu sūtīšana) Aptuvenais ieslodzīto vēlētāju skaits 4500 **3,00 Ls x 4500 = 13500 Ls** **Pavisam kopā – 26511 Ls** Tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu nav iespējams prognozēt līdz ar to nav iespējams noteikt kurā gadā likumprojekts radīs ietekmi uz valsts budžetu, taču vienas nobalsošanas finansiālā ietekme ir 26511 Ls. Jautājums par nepieciešamā finansējuma avotiem tiks lemts Ministru kabinetā.
IV. Kāda var būt normatīvā akta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu	
1. Kādi normatīvie akti (likumi un Ministru kabineta noteikumi) papildus jāizdod un vai ir sagatavoti to projekti. Attiecībā uz Ministru kabineta noteikumiem (arī tiem, kuru izdošana ir paredzēta izstrādātajā likumprojektā) norāda to izdošanas mērķi un galvenos satura punktus, kā arī termiņu, kādā paredzēts šos noteikumus izstrādāt	Papildus jau minētajiem grozījumiem, būtu nepieciešams veikt grozījumus likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām”, jo minētā likuma 19. pants noteic, ka pašvaldības, valsts un pašvaldību iestādes, kapitālsabiedrības, kurās vairāk nekā 50 procenti kapitāla daļu (akciju) pieder valstij vai pašvaldībai, piešķir politiskajām organizācijām, politisko organizāciju apvienībām vai atsevišķiem deputātu kandidātiem telpas, kur rīkot tikšanās ar vēlētājiem, bez maksas vai par maksu, kas nepārsniedz šo telpu uzturēšanas faktiskos izdevumus. Ņemot vērā, ka ieslodzījuma vietas ir slēgta tipa iestādes, nebūtu pieļaujams, ka partiju pārstāvji varētu brīvi izmantot ieslodzījuma vietu telpas aģitācijai. Tādēļ būtu nepieciešams likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām” 19.pantu papildināt ar nosacījumu, ka 19.pantā minētais nosacījums neattiecas uz ieslodzījuma vietām. **Bez grozījumiem likumā „Par tautas nobalsošanu un likuma ierosināšanu”, Saeimas vēlēšanu likumā un Eiropas Parlamenta vēlēšanu likumā**

	nepieciešams izslēgt normu, kas aizliedz ieslodzījumā esošām personām balsot un papildinot likumu ar procesuālām normām, lai nodrošinātu minētajām personām balsstiesību realizāciju.
2. Cita informācija	

V. Kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst normatīvais akts	
1. Saistības pret Eiropas Savienību	Likumprojekts šo jomu neskar
2. Saistības pret citām starptautiskajām organizācijām	Likumprojekts šo jomu neskar
3. Saistības, kas izriet no Latvijai saistošajiem divpusējiem un daudzpusējiem starptautiskajiem līgumiem	Likumprojekts šo jomu neskar
4. Atbilstības izvērtējums	
Attiecīgie Eiropas Savienības normatīvie akti un citi dokumenti (piemēram, Eiropas Tiesas spriedumi, vadlīnijas, juridiskās doktrīnas atzinums u.tml.), norādot numuru, pieņemšanas datumu, nosaukumu un publikāciju	Eiropas Cilvēktiesību tiesas Lielās palātas 2005. gada 6. oktobra spriedums lietā „Hirst pret Apvienoto Karalisti", iesniegums Nr. 74025/01. Adrese internetā: http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/view.asp?item=3&portal=hbkm&action=html&highlight=HIRST&sessionid=2382544&skin=hudoc-en
5. Cita informācija	Likumprojekts šo jomu neskar

VI. Kādas konsultācijas notikušas, sagatavojot normatīvā akta projektu	
1. Ar kurām nevalstiskajām organizācijām konsultācijas ir notikušas	Ir notikušas konsultācijas ar biedrības „DIA+LOGS" un „Integrācija sabiedrībai" pārstāvjiem, kā arī ar Tiesībsarga biroju.
2. Kāda ir šo nevalstisko organizāciju pozīcija (atbalsta, iestrādāti tās iesniegtie priekšlikumi, mainīts formulējums to interesēs, neatbalsta)	Biedrības „DIA+LOGS" un „Integrācija sabiedrībai" bez iebildumiem un priekšlikumiem atbalsta likumprojektos ietvertos risinājumus attiecībā uz ieslodzīto vēlēšanu tiesību nodrošināšanu. Tiesībsarga biroja pārstāvis piedalījās starpministriju (starpinstitūciju) sanāksmē par likumprojektu un pauda konceptuālu atbalstu par

	to.
3. Kādi sabiedrības informēšanas pasākumi ir veikti un kāds ir sabiedriskās domas viedoklis	Sabiedrība netika informēta
4. Konsultācijas ar starptautiskajiem konsultantiem	Konsultācijas nav notikušas
5. Cita informācija	Likumprojekts šo jomu neskar
VII. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde	
1. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde no valsts un (vai) pašvaldību puses - vai tiek radītas jaunas valsts institūcijas vai paplašinātas esošo institūciju funkcija	Jaunu institūciju radīšana nav nepieciešama. Likumprojekta izpildi nodrošinās Centrālā vēlēšanu komisija un Ieslodzījuma vietu pārvalde.
2. Kā sabiedrība tiks informēta par normatīvā akta ieviešanu	Likums tiks publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis" (arī laikrakta mājas lapā), portālā www.nais.lv un www.likumi.lv
3. Kā indivīds var aizstāvēt savas tiesības, ja normatīvais akts viņu ierobežo	Indivīds savas tiesības varēs aizstāvēt, Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā apstrīdot Centrālajā vēlēšanu komisijā iecirkņa vēlēšanu komisijas lēmumu atteikt vēlēšanu dokumentu nosūtīšanu balsošanai pa pastu un pārsūdzot Centrālās vēlēšanu komisijas lēmumu tiesā.
4. Cita informācija	Likumprojekts šo jomu neskar

Tieslietu ministrs G. Bērziņš

Valsts sekretārs	Valsts sekretāra vietniece likumdošanas jautājumos	Par kontroli atbildīgā amatpersona	Atbildīgā amatpersona
M. Bičevskis	I. Nikuļceva	L. Popova	S. Mertena

17.10.2007. 10.00
1534
U. Meijere

7036982, una.meijere@tm.gov.lv
I. Kokorevičs
7036977, ivars.kokorevics@tm.gov.lv